

Beste Leerkracht,

Binnenkort bezoekt u met uw klas Museum de Gevangenpoort. *In deze brief geven we u alvast een aantal lessuggesties waarmee u uw les kunt voorbereiden en / of kunt verwerken.*

Uw museumbezoek valt binnen de leerlijn die opgezet is vanuit Cultuurmenu. U bezoekt uiteraard de bekende ruimtes van dit historische gebouw, maar uw groep krijgt geen 'gewone' rondleiding.

Tijdens het museumbezoek maken de leerlingen kennis met een leeftijdsgenoot uit de 17^e-eeuw die in een gajool heeft gezeten, hoe was dat voor hem?

In de les gaan de leerlingen aan de slag met verschillende perspectieven op hetzelfde verhaal van deze jongen.

Vorbereiding en verwerking

Onderstaande lessuggesties kunt u als voorbereiding of als verwerking van de les met de leerlingen doornemen. Vooral kennisvragen zijn voor de voorbereiding leuk om te doen.

Algemene kennis

Historische kennisvragen

Vragen die de leerlingen op internet kunnen opzoeken, om vooraf al meer inzage te hebben in het verhaal wat zij zullen horen tijdens de les.

- 80-jarige oorlog, bijvoorbeeld de bron: <http://www.entoen.nu/republiek/po>
  - o Wat en wanneer was de 80-jarige oorlog.
  - o Duurde deze oorlog echt 80 jaar?
  - o Met wie was Nederland in oorlog?
  - o Wat is het Twaalfjarig bestand?
  - o Hoe zou Den Haag er in die tijd uitgezien hebben?

Doen:

Om beter te kunnen verdiepen in de tijd waarin het bezoek aan de Gevangenpoort zich afspeelt is het dagboek van Odilia een mooie bron:

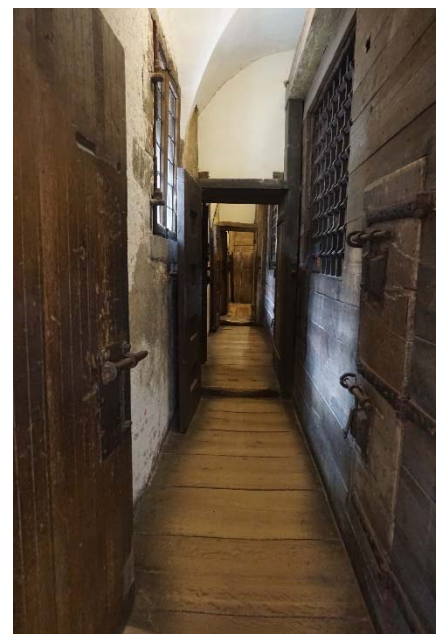
<http://www.odiliadagboek.nl>

Het verhaal wat hier verteld wordt is gebaseerd op een dagboek van een schoolmeester uit 1624. Volg met de leerlingen het leven van Odilia en bekijk wat er gebeurde.

Bekijk de plattegrond van Den Haag rond 1570 en bekijk de plattegrond van Den Haag nu.

Print de plattegrond van Den Haag nu uit.

- Laat de leerlingen opzoeken waar ze wonen en waar de Gevangenpoort ligt.
- Laat de leerlingen intekenen hoe groot Den Haag rond 1600 was.
- Welke faciliteiten die er nu in de stad zijn, waren er toen nog niet? Wat zouden de leerlingen missen? Waarom?

Museum de Gevangenpoort

o Te denken valt aan; Tram, trein, ziekenhuizen, sportvelden e.d.

Bronnen:

Algemene website: <http://www.haagsekaart.nl/?mapId=7>

Historische plattegrond: <https://www.haagshistorischmuseum.nl/collectie/plattegrond-van-den-haag-in-1570>

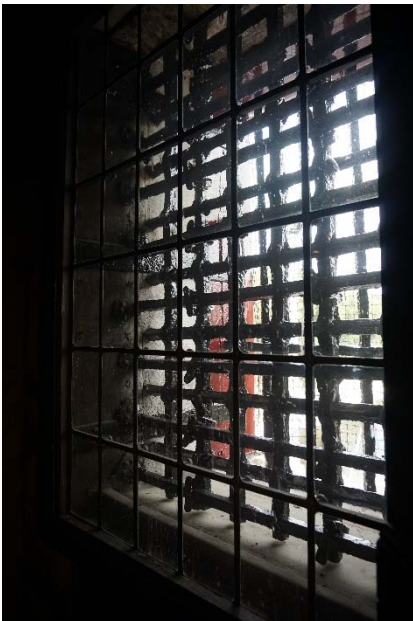
Hedendaagse plattegrond: bron: <https://www.google.nl/maps/@52.0746311,4.3186164,13z>

Filosofische vragen: Laat leerlingen in groepjes onderstaande vragen bespreken.

- Stel jij wordt geboren in de 80-jarige oorlog, en het is nu 1609, wat zou jij er zelf persoonlijk van merken? Als je in hetzelfde gezin woont als waar je nu woont?
  - o Zou je arm zijn of rijk?
  - o Zouden je broers en zussen allemaal thuis wonen? Of bijvoorbeeld mee moeten vechten?
  - o Zou je zelf meevechten? Waarom wel of niet?
  - o Zou je naar school kunnen gaan? Hoe bijzonder zou het in de 17^e eeuw zijn om te kunnen lezen? Kan jij je voorstellen dat er mensen zijn die niet kunnen lezen? Bekijk bijvoorbeeld de website: <http://www.lezenenschrijven.nl/>

Rechtspraak:

De huidige rechtspraak gaat via het hoor en wederhoorprincipe en gelijke rechten.

Historische kennisvragen

Laat de leerlingen het straffenboekje bekijken en de volgende vragen beantwoorden.

https://www.gevangenpoort.nl/files/2011-10/straffenboekje_z-w_def.pdf

- Wat voor soorten straffen waren er? (antw. Pag. 7)
- Wat zijn tuchtstraffen?
- Wat vind je van tuchtstraffen?

Filosofische vraag:

- Welke straf lijkt jou het ergste? Waarom?
- Doen mensen wel eens dingen waarvan ze weten dat het niet mag? Welke reden zou dat kunnen hebben? Noem 3 redenen.
- Kan je voorstellen dat je zelf iets zou doen wat niet mag? Wat zou je dan doen? Hoe zou je dat voor je zelf kunnen goed praten?

Doen

Test hoeveel de klas weet over de rechtspraak en doe online de test:

<http://www.rechtexamen.nl/>

Bekijk dit filmpje: <https://youtu.be/-OivXN3ttmY>

Het bezoek

Museum de Gevangenpoort bestaat uit 7 oude gebouwen die door de eeuwen heen aan elkaar gebouwd zijn. Daarom vragen we aan u en uw leerlingen om vooraf alvast onderstaande regels in acht te nemen:

- Niet rennen,
- Blijf bij de gids
- Geen tassen mee het gebouw in.
- Niet schrijven op muren

Graag maken we u er ook op attent dat er geen verwarming in het pand aanwezig is. Wanneer het buiten koud is, is het binnen ook erg koud. Houd hier rekening mee.

Bekijk ook onze website voor de museumregels.

Wij wensen u een plezierig museumbezoek toe.

Mocht u vragen, of suggesties hebben zijn wij bereikbaar via:
070-3123065 of educatie@gevangenpoort.nl